

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«КИЇВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ДТЕУ»**

**ПОЛОЖЕННЯ
про реалізацію права здобувачів ВСП «КТЕФК ДТЕУ»
на вибір навчальних дисциплін**

Київ 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
ВСП «КТЕФК ДТЕУ»
19 жовтня 2023 р.
(протокол № 2, п. 7)

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом ВСП «КТЕФК ДТЕУ»
від 19 жовтня 2023 р. № 12

ПОЛОЖЕННЯ
про реалізацію права здобувачів ВСП «КТЕФК ДТЕУ»
на вибір навчальних дисциплін

1. Загальні положення

1.1 Положення про реалізацію права здобувачів ВСП «КТЕФК ДТЕУ» на вибір навчальних дисциплін» містить основні вимоги щодо здійснення здобувачами освіти права вибору освітніх компонентів відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» та методичних рекомендацій щодо розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

1.2 Згідно з пунктом 17 статті 54 Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 року № 2745-VIII із змінами, особи, які навчаються у закладі фахової передвищої освіти, мають право на участь у формуванні індивідуального навчального плану, вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти.

1.3 Зміст конкретної вибіркової навчальної дисципліни визначає її силабус – програма та навчальна програма дисципліни.

1.4 Навчальні дисципліни, які формують компетентності за вибором здобувачів освіти, надають можливість поглибити професійні знання в межах обраної освітньо-професійної програми (далі – ОПП) та / або здобути додаткові спеціальні компетентності, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувача освіти та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження ОПП у межах базової спеціальності з метою формування компетентності здобувача освіти відповідно до вимог ринку праці.

1.5 При виборі дисциплін здобувач освіти має забезпечити виконання

встановленого річного обсягу навчальних кредитів – 60 кредитів на навчальний рік.

1.6 Вибіркові освітні компоненти здобувач освіти визначає при формуванні індивідуального навчального плану, який є основним документом здобувача освіти відповідно Положення про формування індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти.

1.7 Для реалізації права здобувачів освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії вибіркові дисципліни представлені в навчальному плані відповідної ОПП, що відображені у каталозі вибіркових освітніх компонентів, з якого здобувач освіти обирає відповідну кількість освітніх компонентів, які стають обов'язковими для вивчення.

Здобувачі освіти мають право обирати вибіркові дисципліни на весь період навчання.

Каталог вибіркових освітніх компонентів має забезпечувати реальну можливість здобувачам освіти для вибору та не може складатися лише з переліку дисциплін, які забезпечують необхідний мінімум обсягу вибіркових освітніх компонентів.

У плані освітнього процесу відображають всі наявні у каталозі вибіркові освітні компоненти, їх обсяг у кредитах ЄКТС та годинах, види навчальних занять, з розподілом навчального навантаження за семестрами, у яких їх вивчають, форми підсумкового контролю відповідної ОПП.

Кількість та обсяг освітніх компонент вільного вибору здобувача освіти для конкретного семестру вказана в структурно-логічній схемі ОПП. Здобувач освіти має право обрати освітні компоненти із запропонованого каталогу.

1.8 Обсяг кожної вибіркової освітньої компоненти становить, як правило, 3 кредити ЄКТС. Формою підсумкового контролю вибіркових дисциплін є залік.

1.9 Якщо здобувач фахової передвищої освіти починає заняття з 1 вересня, то він може брати участь у виборі навчальних дисциплін із циклу вільного вибору здобувача освіти наступним чином:

- при виборі окремих дисциплін з переліку – тільки для наступного року навчання.

2. Навчально-методичне забезпечення вибіркових навчальних дисциплін

2.1 Викладання вибіркових дисциплін можуть здійснювати всі циклові комісії коледжу за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності циклової комісії оперативно задовольнити потреби здобувачів освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраною ОПП.

2.2 Циклові комісії, які забезпечують викладання вибіркових дисциплін, своєчасно забезпечують підготовку програм з дисциплін, методичних і організаційних матеріалів для вивчення вибіркових дисциплін.

2.3 Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватись.

2.4 Затверджені переліки вибірових дисциплін розміщуються для ознайомлення здобувачів освіти на офіційному сайті коледжу або на інформаційних стендах циклових комісій та відділень із зазначенням короткого опису змісту дисциплін, обсягу в кредитах ЄКТС та семестру викладання.

3. Порядок формування вибіркової складової індивідуального навчального плану здобувача освіти

3.1 Для формування контингенту здобувачів освіти для вивчення вибірових дисциплін на наступний навчальний рік циклові комісії ознайомлюють здобувачів освіти з переліком вибірових дисциплін, викладання яких вони забезпечують, та їхніми анотаціями, сприяють здобувачам освіти в одержанні в повному обсязі інформації про вибірову дисципліну. Для отримання більш детальної інформації здобувачі освіти мають право ознайомитись з навчальними програмами дисциплін, а також навчальними планами підготовки фахівців з інших спеціальностей / ОПП.

3.2 Циклові комісії здійснюють попередній запис здобувачів освіти на вивчення дисциплін вільного вибору та професійно-орієнтованих вибірових дисциплін у термін до 15 квітня поточного навчального року – для здобувачів освіти (на наступний навчальний рік).

3.3 Мінімальна чисельність здобувачів освіти у групі з вивчення вибірових дисциплін повинна становити не менше 25 осіб.

3.4 Після погодження дисциплін з цикловими комісіями здобувачі освіти подають завідувачу відділення заяви про обрані ними дисципліни (додаток 1) з проханням включити їх до свого індивідуального плану.

3.5 Заяви здобувачів освіти щодо вибірових дисциплін, включених після погодження у встановленому порядку до індивідуальних планів, зберігаються на відділенні впродовж одного року.

3.6 Якщо здобувач освіти із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається до завідувача відділення із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Здобувач освіти, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які вважаються базовими для його спеціальності / ОПП, або з міркувань оптимізації навчальних груп і потоків.

3.7 Здобувач освіти в односторонньому порядку не може відмовитись від вивчення запланованої дисципліни. Самочинна відмова від запланованої дисципліни тягне за собою академічну заборгованість. Внесення в індивідуальний навчальний план здобувача освіти додаткових навчальних дисциплін без погодження завідувача відділення не має юридичної сили. Вивчені таким чином курси не зараховуються.

3.8 З об'єктивних причин здобувач освіти може внести зміни до заявленої ним варіативної складової індивідуального навчального плану здобувача освіти на наступний навчальний рік, подавши до відділення відповідну заяву на ім'я завідувача відділення.

Заява може подаватись до початку навчального року за умови, що здобувач освіти не розпочав опанування вибіркової навчальної дисципліни. Якщо вивчення навчальної дисципліни розраховано на декілька семестрів, то змінювати індивідуальний навчальний план здобувача освіти в частині, що стосується вибіркової дисципліни, вивчення якої розпочато, неможливо.

3.9 Щорічно, в перший тиждень після завершення навчального року, здобувачі освіти подають на відділення індивідуальний навчальний план здобувача освіти для перевірки фактичного виконання плану і прийняття рішення щодо подальшого навчання здобувачів освіти.

3.10 Копія наказу про вивчення вибірових дисциплін надається до навчального відділу для складання та затвердження навчальних планів, врахування в розрахунку навчального навантаження відповідних циклових комісій на навчальний рік та в розкладі занять.

3.11 Розклад занять формується навчальним відділом з урахуванням необхідності забезпечення права здобувачів освіти на вивчення дисциплін вільного вибору в час, що не співпадає з розкладом занять здобувача освіти за ОПІ.

4. Прикінцеві положення

4.1 Випускова циклова комісія може дозволити здобувачам освіти-учасникам програм академічної мобільності зараховувати вибірові дисципліни, які прослухані в іншому коледжі-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності у ВСП «КТЕФК ДТЕУ».

4.2 Випускова циклова комісія може дозволити перезарахування дисциплін у разі поновлення або переведення здобувача освіти.

4.3 Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови виконання ними функції споріднених компетентностей.

4.4 Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються педагогічною радою ВСП «КТЕФК ДТЕУ» у тому ж порядку, що й саме Положення.

ЗРАЗОК
заяви здобувача освіти
на включення до індивідуального
плану дисциплін вільного вибору
(фахової програми)

Завідувачу відділення

здобувача освіти ____ курсу, групи _____

_____
(прізвище, ініціали)

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на 20__/20__
навчальний рік наступні навчальні дисципліни вільного вибору:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____.

_____
(дата)

_____
(підпис)